

بررسی تأثیر ساختار کالبدی بافت تاریخی در فعالیت های عمرانی شهرداری تبریز (مطالعه موردی: منطقه 8 شهرداری تبریز)

مهسا ایپچیلر*

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، دانشکده هنر و معماری، شهر تبریز، کشور ایران،

Mahsa.ip@gmail.com

چکیده

شهر بزرگ تبریز با تمدن دیرینه خود دارای بافت شهری و معماری ارزشمندی است. منطقه 8 تبریز که به عنوان محور تاریخی و فرهنگی شهر تبریز شناخته می شود، دارای اماکن تاریخی با ارزش، بافتی فرسوده، ترافیک سنگین و تراکم جمعیت بالاست که اهمیت پژوهش را بیشتر می کند. شهرداری این منطقه که باید با در نظر گرفتن ارزش و هویت محدوده خود، از آسیب رساندن به بافت پر اهمیت و ارزشمند شهر که هویت ملی تلقی می گردد، اجتناب ورزیده و برای توسعه و بهسازی آن بکوشد، با مشکلات و موانعی در این زمینه روبرو می باشد. در پژوهش حاضر تلاش گردیده است تا با انجام مصاحبه ها و گفتگوهای فراوان با مسئولان ذیربط و مورد بررسی قرار دادن پروژه های مختلف که توسط شهرداری این منطقه اجرا شده و یا در حال اجرا می باشد و همچنین مطالعه ضوابط و مقررات محدود کننده توسط سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری، عوامل مشکل ساز و نحوه برخورد صحیح با آنها را یافت. هدف تحقیق، کاهش موانع در انجام فعالیتهای شهرداری محور تاریخی فرهنگی تبریز می باشد. براساس نتایج به دست آمده، شهرداری این محدوده می بایست ضمن رعایت حرائم ابنیه های با ارزش تاریخی و حفاظت از آنها و با نگاهی به آینده ی شهر همراه با سطح پیشرفت جهانی گام بردارد که ایجاد نوعی همگرایی بین سنت و مدرنیته، موجب رونق بافت فرسوده و حفظ بافت تاریخی می گردد.

کلمات کلیدی: بافت تاریخی، فعالیت های عمرانی، شهرداری، تبریز

1. مقدمه

بافت مجموعه ای از تار و پودهای تشکیل دهنده یک واحد یکپارچه می باشد که با کم و زیاد شدن یکی از این تار و پودها سیستم یکپارچگی و وحدت شکل خود را از دست داده و به شکل ناموزون در می آید بافت تاریخی تبریز نیز به مانند بافت قدیمی اکثر شهرهای اسلامی شامل المانهای مشخص معماری و شهرسازی از قبیل مسجد جامع، بازار، مسجد، مدرسه، حمام قدیمی، دارالخلافه و مساجد کوچکتر محلی و محلات قدیمی و میدان های محلی، بارو و دروازه های قدیمی شهر و... می باشد [1]. شهرداری به معنای اداره ای است که در هر شهر برای پاک نگه داشتن کوچه ها و خیابان ها و مواظبت باغ های عمومی و روشنایی شهر و تقسیم آب و تعیین نرخ خواربار تشکیل می شود و تحت نظر انجمن شهر یا وزارت کشور قرار دارد، سابقاً بلدیة می گفتند [2]. شهرداری